

Læreruddanneres professionelle agency og studerende i en udviklerposition: Hvad har vi lært fra følgeforskningen i LULAB?

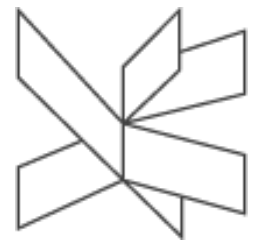

LULAB konference 1/12-2023

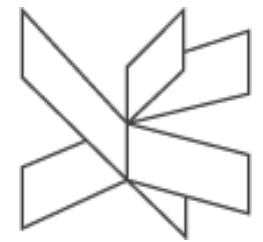
Birgitte Lund Nielsen & Mikkel Wiskerchen

Agenda

- Kontekst: om følgeforskningen
- Historik: LULAB-udgivelser
- Andre udgivelser – se: <https://www.ucviden.dk/da/projects/uddannelsesudvikling-i-professionsuddannelse-læreruddanneres-og-s>
- Teoretisk baggrund
 - Agency
 - Co-creation (involvering af studerende)
 - Positionerings teori
- Metode
- Resultater
- Perspektivering
 - Spredning og forankring
 - Spørgsmål og jeres perspektiver

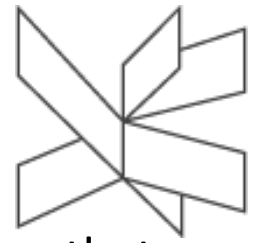

Forskningsspørgsmål

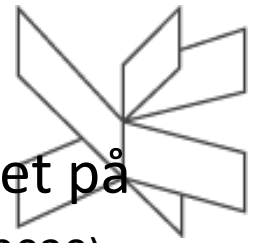
- **(RQ1)** På hvilke måder bidrager deltagelse i LULAB-projekter, og det samlede LULAB-initiativ, til udvikling og udfoldelse af agency i forhold til uddannelsesudvikling hos undervisere i lærer-uddannelsen (læreruddannere)?
- **(RQ2)** Hvilke typer af deltagelses- og samarbejdspraksisser giver LULAB projekterne mulighed for - for de lærerstuderende?

Teoretisk baggrund: Agency

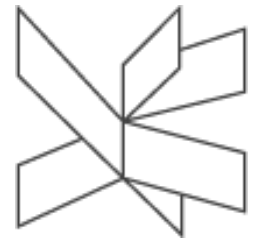
- Agency at work (Goller, 2017)
 - ..capacity to make intentional choices and to act on these choices in ways that makes a difference in their professional lives [...] transform workplace practices
- Agency som emergerende - er situeret og udfolder sig i en specifik kontekst (Priestley, Biesta, Robinson, 2015)
- Relational agency: emergerende – kapacitet til at arbejde med andre professionelle og trække på de distribuerede ressourcer (Edwards, 2005; 2015)
- Læreruddanneres professionelle agency i regi af bottom-up initiativer med kollegialt samarbejde (Hökkä, Rasku-Puttonen & Eteläpelto, 2008; Hökkä & Eteläpelto, 2014)
- 3-dimensionel model: agency i arbejdslivet (Vähäsantanen et al., 2019)
 - Have indflydelse i arbejdslivet (træffe beslutninger og blive hørt)
 - Deltage i samarbejde om udvikling af praksisser (deltage og være med til at transformere)
 - Forhandle professionel identitet (at kunne udføre arbejdet i overensstemmelse med sine værdier og indgå i dialoger om disse)

Studerendes rolle i co-creation

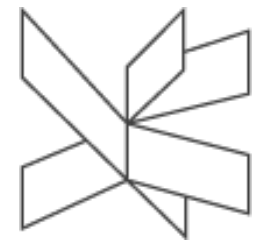
- Lærestuderende - deltagelses- og samarbejdspraksisser – baseret på praksisteori/social learning spaces (Wenger-Trayner & Wenger-Trayner, 2020)
- De lærerstuderendes som medudviklere relateret til ‘next practices’ i uddannelse og skole (Nielsen & Kvols, 2023)
- Studerende i co-creation i videregående uddannelse (Bovill, 2020)
- Studerende i videregående uddannelse –forsk. roller i co-creation (Bovill, 2020)
 - 1) Distinktion: en lille gruppe studerende versus et helt hold
 - *Often small groups of already super-engaged students [...] whole class [...] overlooked*
 - 2) Distinktion: co-design of the curriculum versus co-design in the curriculum
 - 3) Typologi med 4 eksempler på roller
 - Repræsentant, Konsulent, Pædagogisk co-designer, Med-forsker,
- Positioneringsteori (McVee et al., 2018; Davies & Harré, 1990; van Langenhove & Harré, 1999)
 - Analyse af identitet og socialt liv - mere dynamisk end rolle-teorier
 - *“The discursive production of a diversity of selves”*
 - En position er et produkt af diskursive praksisser og forhandles i det sociale liv

Metodologi

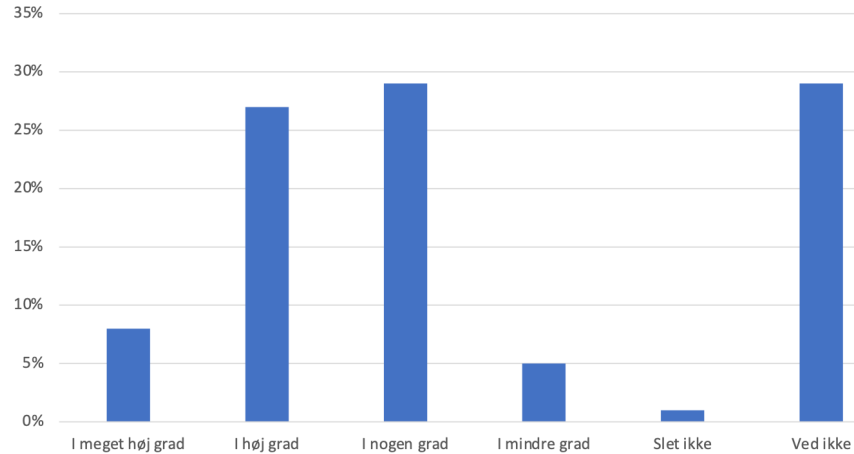
- Sekventielt mixed method design (Creswell & Clark, 2018)
- **RQ1:**
 - Gentaget survey læreruddannere 2020 (N=97) og 2023 (N=115)
 - Bl.a. 3-dimensionel model over agency i arbejdslivet (Vähäsantanen et al., 2019)
 - Diverse kvalitative data: Interview, observation ved videndelingsarrangementer mm
- **RQ2:**
 - Multiple case-studier (Yin, 2018)
 - Semi-strukturerede gruppe interview med læreruddannere og lærerstuderende
 - Cases samplet ud fra ønsket om, at en diversitet af typer af projekter er repræsenteret
 - Refleksiv tematisk analyse (Braun et al., 2018)
 - Analyse både den enkelte cases og på tværs af cases

Oplevet udbytte - læreruddannerne

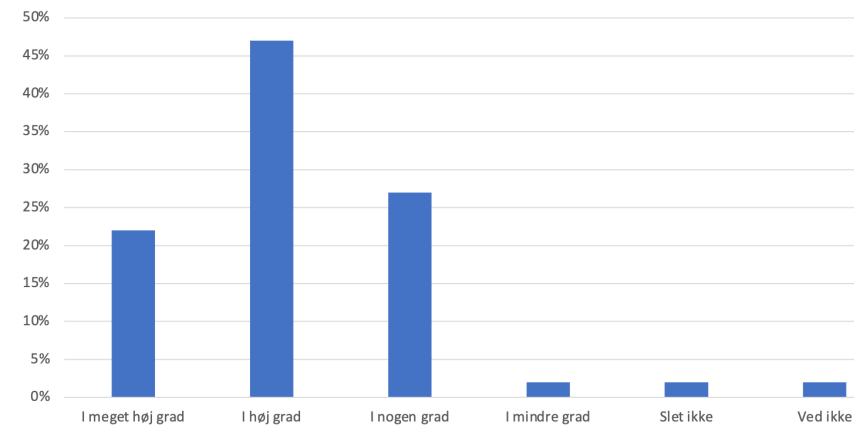
Alle læreruddannere

I hvilken grad mener du overordnet set, at LULAB-initiativet har været udbytterigt for VIAs læreruddannelse?

De 65% der har haft LULAB-projekter

I hvilken grad har deltagelse i LULAB været udbytterigt for dig som læreruddanner?

I hvilken grad mener du overordnet set, at LULAB-initiativet har været udbytterigt for VIAs læreruddannelse?

Jeg har deltaget i flere LULAB projekter eller i det samme projekt over flere studieår

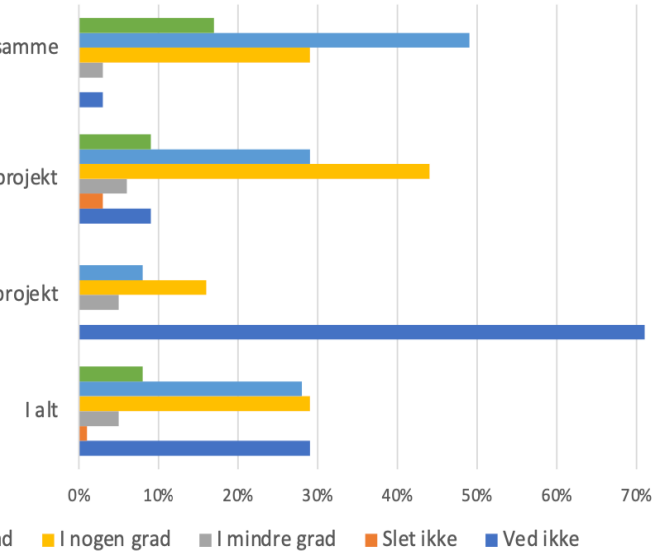
35%

Jeg har deltaget i et enkelt LULAB projekt

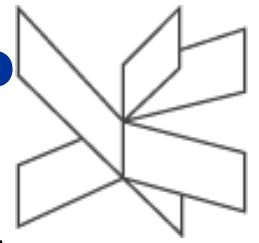
30%

Nej, jeg har ikke deltaget i et LULAB-projekt

35%

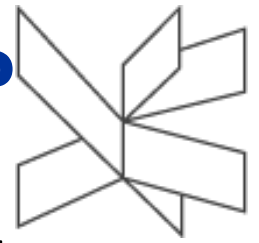

Hvad er særligt udbytterigt/ udfordringer?

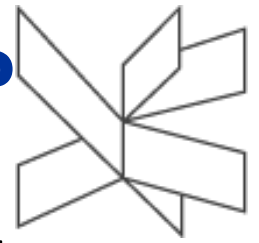
- Datadreven kodning af åbne refleksioner, resulterede i 17 koder, hvoraf 6 gik på tværs af de fire analyse dokumenter.
- Fokus i artiklen er på koderne med flest forekomster:
- **‘Samarbejde’**
 - Udviklende - både mellem kollegaer, tværfagligt og i relation til de studerende.
 - Kan være udfordrende pga. rammebetingelser, herunder muligheden for rent fysisk at mødes, udvikle og samle op.
 - Studerende har i nogle sammenhænge forholdt sig kritisk til deltagelsen i LULAB-projekter - ekstra-curriculær aktivitet.

Hvad er særligt udbytterigt/ udfordringer?

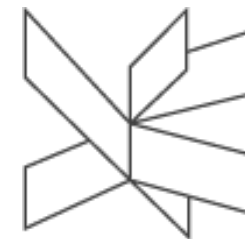
- Datadreven kodning af åbne refleksioner, resulterede i 17 koder, hvoraf 6 gik på tværs af de fire analyse dokumenter.
- Fokus i artiklen er på koderne med flest forekomster:
- **'Hvem lærer noget'**
 - Problematisering af, om viden og erfaringer kommer andre end deltagerne i LULAB-projekterne til gode.
 - Videndeling optræder i denne forbindelse, dog som udbytterigt i forhold til inspiration ind i egen undervisning og faglig sparring.
 - 'Ledelsen' fremhæves som havende en særlig rolle i forhold til at opkvalificere videndelingen og støtte op om de enkelte projekter.

Hvad er særligt udbytterigt/ udfordringer?

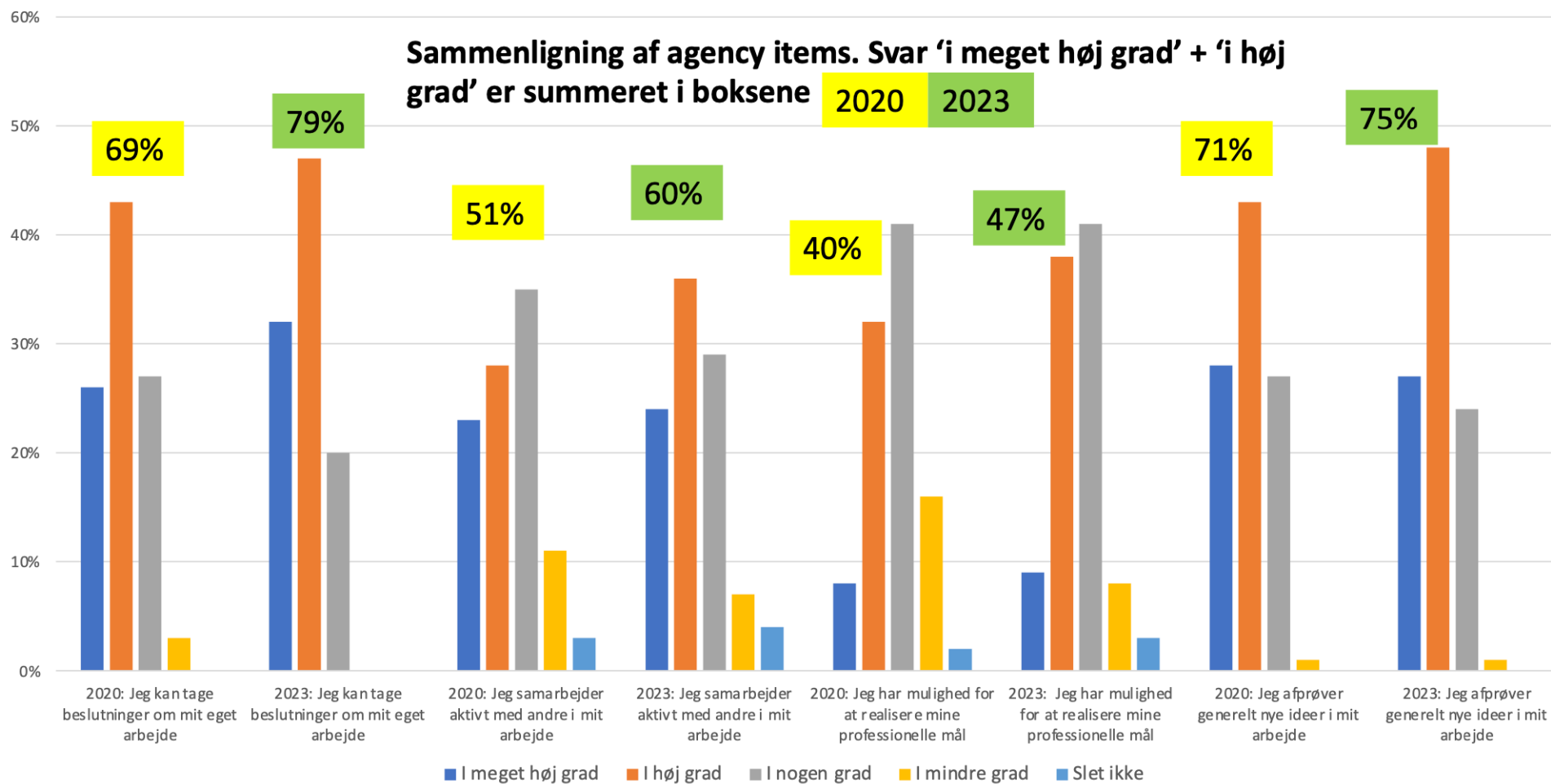

- Datadreven kodning af åbne refleksioner, resulterede i 17 koder, hvoraf 6 gik på tværs af de fire analyse dokumenter.
- Fokus i artiklen er på koderne med flest forekomster:
- **'Eksperimentere og udvikle'**
 - En markant tendens på tværs af refleksioner om LULAB-initiativet og arbejdet i LULAB-projekterne.
 - Det at få tildelt en 'tidsmæssig ressource' til at afprøve og udvikle ideer og tiltag over flere iterationer, fremhæves som særdeles udviklende.

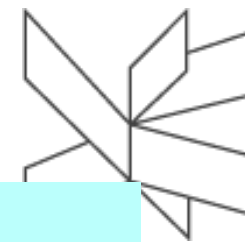
Udvikling over tid (Survey 2020 + 2023)

■ Kulturudvikling?

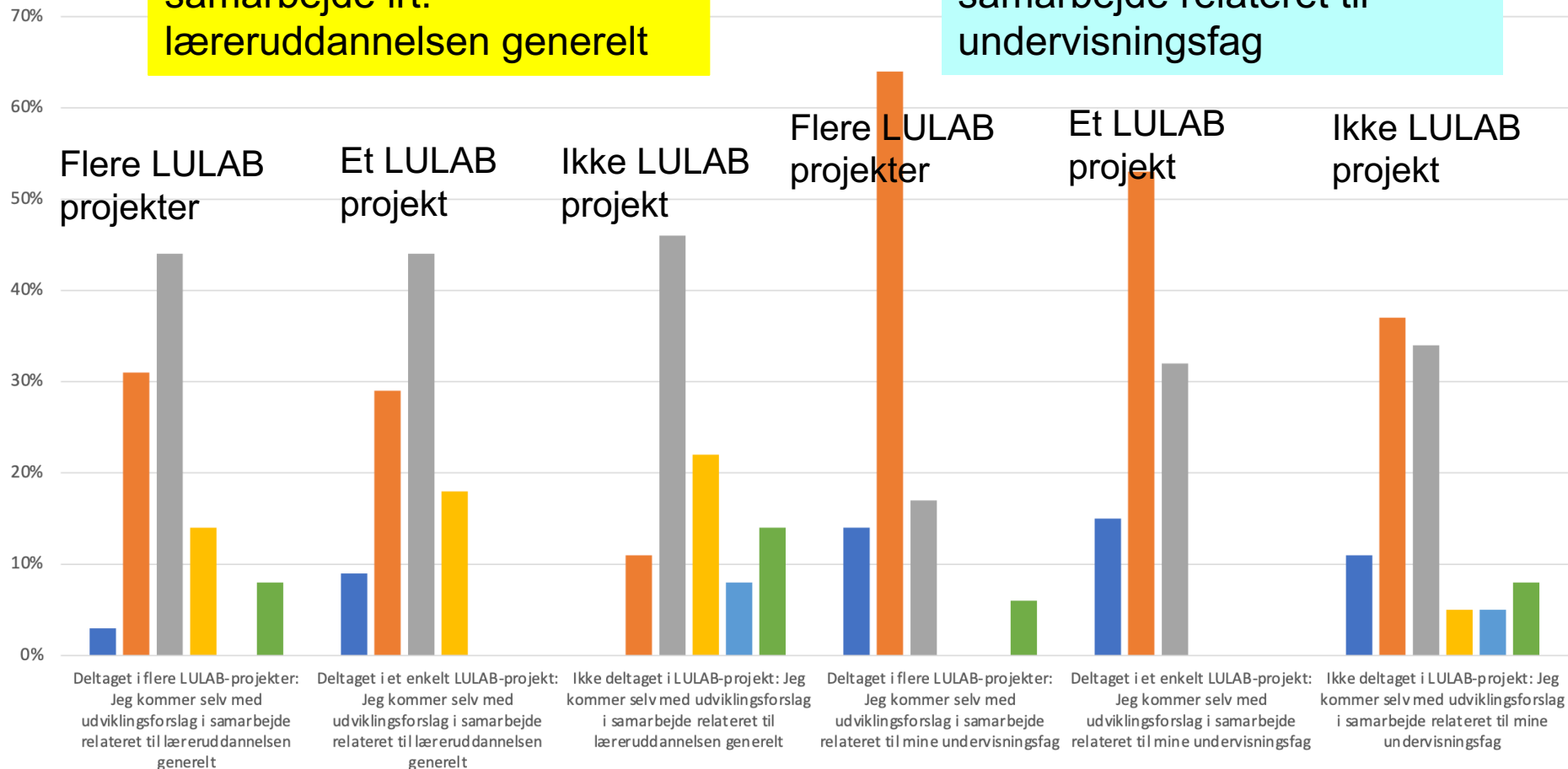

Deltaget i et eller flere LULAB-projekter

Jeg kommer selv med udviklingsforslag: samarbejde irt. læreruddannelsen generelt

Jeg kommer selv med udviklingsforslag: samarbejde relateret til undervisningsfag

OBS: Forskel på blå og gul: "I konkrete samarbejder med kolleger og studerende er det i høj grad muligt gensidigt at anerkende hinandens synspunkter"

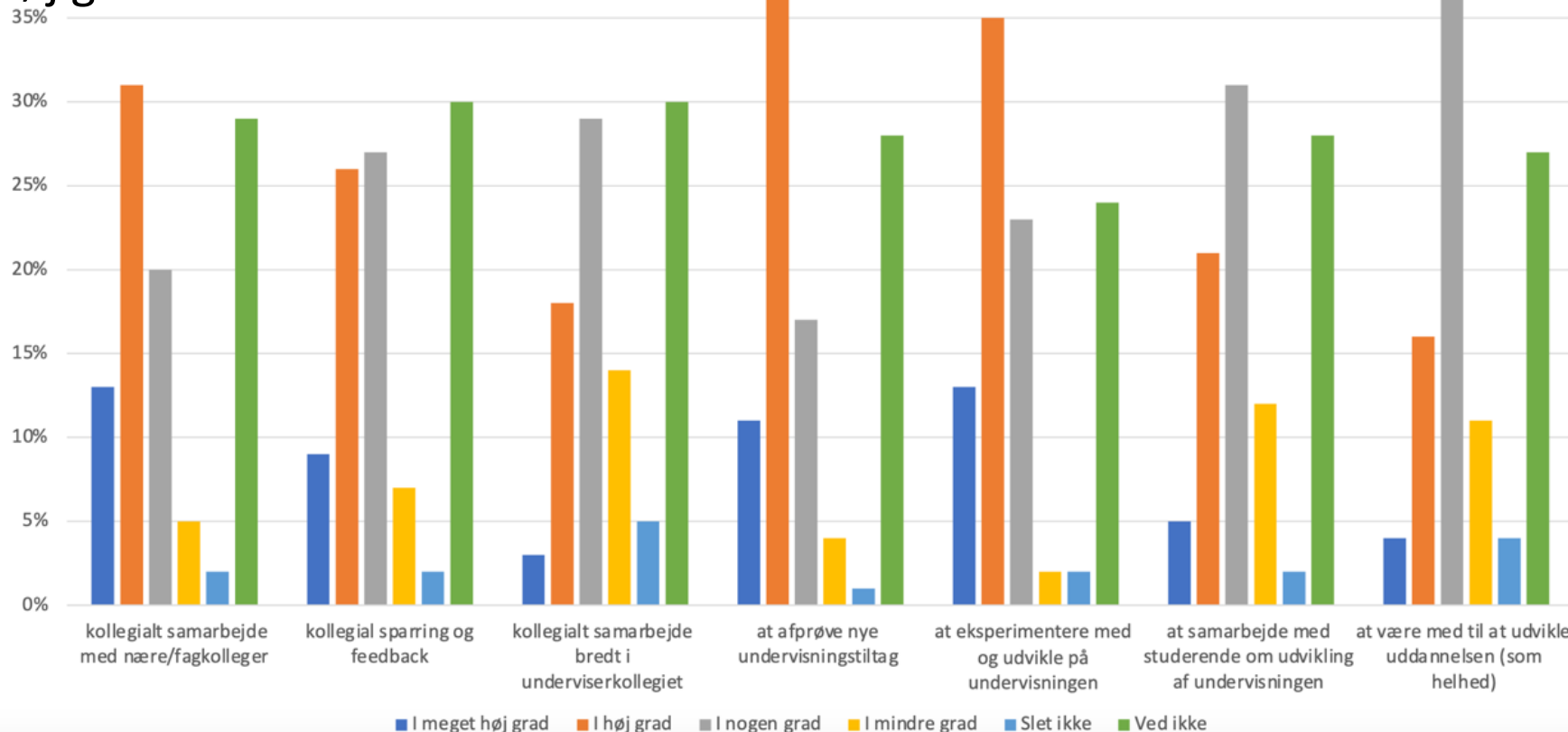
Alle læreruddannere, også dem der ikke selv har haft LULAB-projekter, om initiativets bidrag

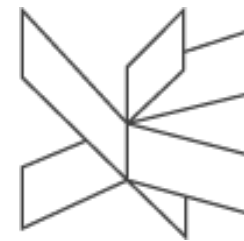

- LULAB har særligt kvalificeret mulighed for 1) samarbejde med nære fagkolleger/co-creation 2) sparring/feedback, 3) afprøve nye undervisningstiltag, og 4) eksperimenterere med undervisningen

LULAB (som overordnet organisatorisk initiativ) har kvalificeret muligheden for ...

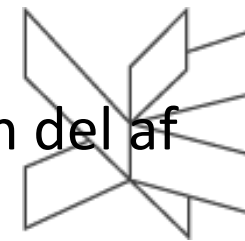
- Samarbejde med studerende om UV: Mere delt, MEN >25% i meget høj grad + i høj grad

RQ2: Hvilke typer af deltagelses- og samarbejdspraksisser giver LULAB projekterne mulighed for - for de lærerstuderende?

Læreruddannere: Om lærerst. deltagelse

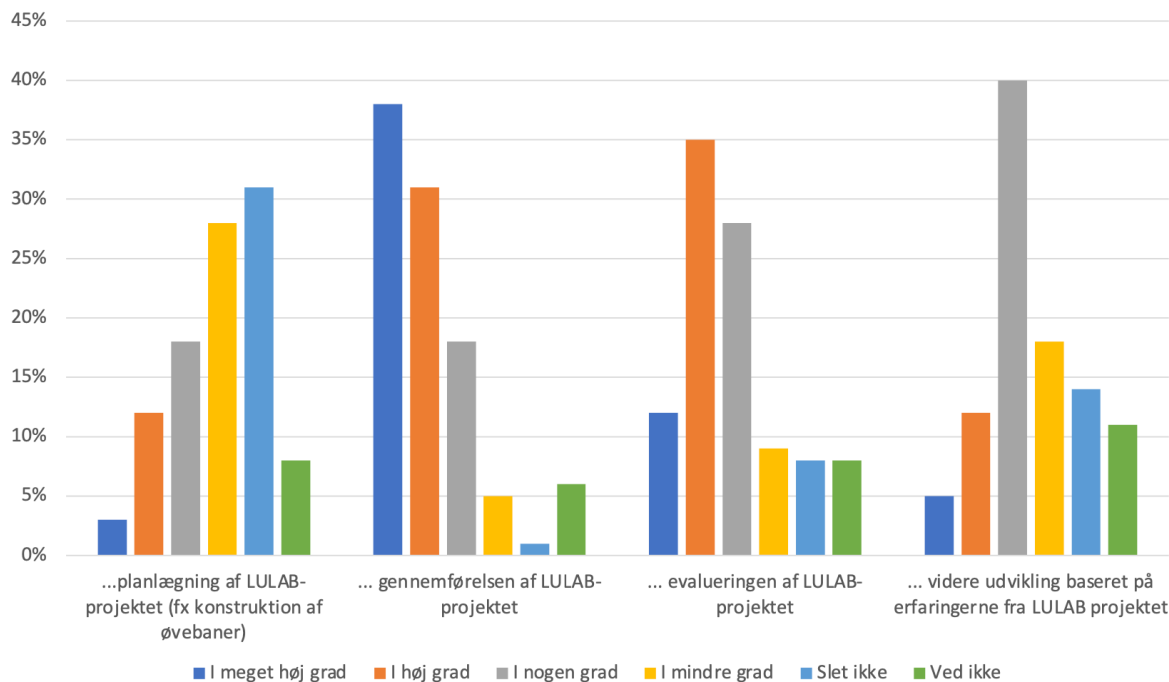

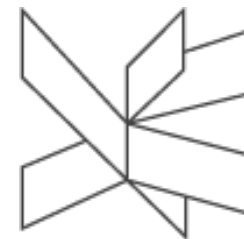
- Flere undervisere nævner, at de studerende "kun" har været en del af projektet ved at "blive undervist"
- Men positivt udbytte fremhæves: *"Evalueringerne [fra de lærerstuderende] af de to iterationer vidner om positivt udbytte. Særligt fremhæves erfaringerne fra konkrete øvebaner og case-arbejde"*

- *"De har bl.a. selv sagt: Øget sammenhold på holdet, bedre indblik i hinandens praktikker, blevet klogere på egne handlemuligheder i praktik på baggrund af egne og andres erfaringer, blevet bedre til at skrive en case, blevet bedre til at se teorien i sammenhæng med praksis"*

- *"Vigtigt at de [lærerstuderende] oplever, at de er en del af udviklings- og kvalificeringsprocesser i læreruddannelse og af lærerens virke i praksis og kan være med til at bidrage og lære gennem eksperimenter"*

De studerende har deltaget i

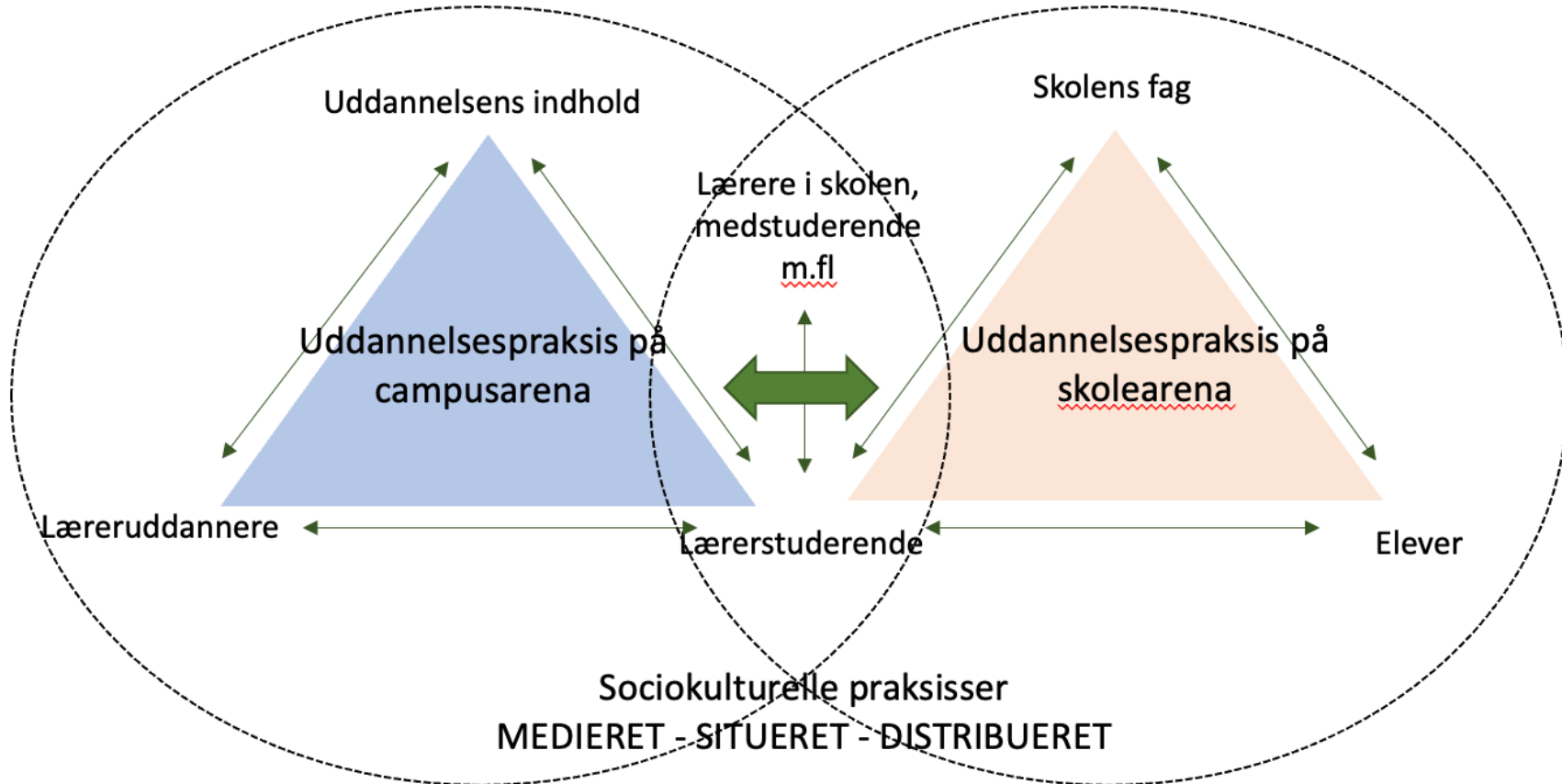

Hvad siger de lærerstuderende selv?

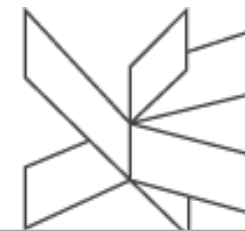
- OBS: Der har ikke været en samlet undersøgelse blandt alle VIAs lærerstuderende
- Datagrundlag er interview med grupper af studerende fra de udvalgte cases
- De interviewede studerende er generelt positive, MEN lidt forskellige ting, der fremhæves
- For at gå tættere på de lærerstuderendes udsagn er vi nødt til at se på de forskellige typer LULAB-projekter

Læreruddannelsens arenaer

- På tværs af LULAB projekter er der arbejdet på **forskellige arenaer** (udover campus og skole også eksterne læringsmiljøer, kulturinstitutioner mm) og i samarbejde mellem **forskellige aktørgrupper**
- Nogle studerende fremhæver 'blot' det praksisnære

Flere LULAB projekter har anvendt reflektiv 'microteaching' – i progression

- Forløb om bl.a. udeundervisning i sprogfag (embodied cognition) ([Wobeser, Andersen & Molbæk](#)):
 - Studerendes hands-on med VIA forskning
 - Microteaching med elever på campus
 - Viderearbejde i praktik
- LULAB om læreruddannelsens treklang (Andersen, Vibild & Brandt 2020)
 - Dialog og læring i naturfagslaboratoriet
- På tværs fremhæves særligt det iterative
- OBS Simulation – øve dig i beskyttet ramme- fx også forældremøde (rollespil på skolearena)

Lokal

SkiveFolkeblad | ONSDAG DEN 14. OKTOBER 2020

■ SKIVE
■ SALLING
■ FIJENS
■ VINDERUP

Tysk er fremmedsprog nummer to, og det kræver større overvindelse, fordi man starter med nogle andre forudsætninger end med engelsk. Men når så en elev tør tale tysk, er der flere, der tør, fordi de spejler sig i hinanden. Det bliver også nemmere at turde, fordi de er i action og står op i stedet for bare at sidde ned ved et bord.
Karin Wobeser, tyske

Lærerstuderende Jelle Haahr Tømtebild instruerer eleverne i at arbejde med naturbilleder som illustration til Orsons eventyr. Foto: VIA Lærerruddannelsen

Lærerstuderende med i miniforsøg med faget tysk som udeskole:

Eleverne tør snakke mere frit på tysk

Campus: **LS**
+ LU:

Faglig og fagdidaktisk fordybelse

Campus: **LS, LU, LÆ, EL**

Micro-teaching i lab videooptaget

Campus: **LS i studiegruppe**

Analyse og refleksion
Iris-connect

Campus: **LS + LU**

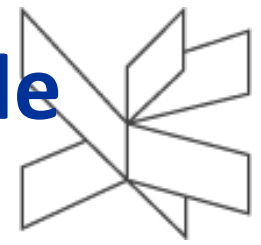
Videndeling, feedback, teoret. refl.1

SKOLE: **LS + LÆ + EL**

Praktik
Afprøvning i kompleks pr.

Campus: **LS + LU**

Videndeling, feedback, teoret. refl.2

De lærerstuderende som medundersøgende – bl.a. med LU og LÆ: flere eksempler

- **Æstetiske læreprocesser** Christensen & Mogensen, 2021; to antologier fra lærerstuderende + podcast på hjemmeside + film fra kulturmøde på Mors fra de lærerstuderende

Campus: **LS**

+ **LU**:

Faglig og fagdidaktisk fordybelse

Kulturinstitution: **LS + ekst**

samarb.partn

Feltundersøgelse

Campus: **LS**

+ **LU**

Analyse og videndeling – 1.+2. årgang

SKOLE: **LS +**

LÆ + EL

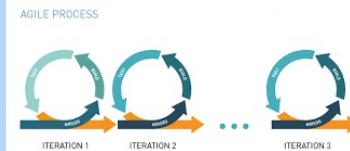
Praktik Afprøvning i kompleks pr.

Campus: **LS**

+ **eksterne**

Formidling konference + antologi

OBS: flere iterationer

- Repræsentanter fra de studerende i sparringstrioer
- Mange projekter har haft studenterrepræsentanter i styregruppe
- Nogle studerende har været medforfattere (Jacobsen, Andersen, Andersen og Kolz, 2021)
 - Fx rollespil i samfundsfag - EU forhandlinger
 - Professionscirkler: ”praksisuge” på de samme skoler, hvor holdet afprøver undervisningsforløb udviklet sammen med lærerne
 - Fælles workshops på læreruddannelsen

Æstetiske læreprocesser

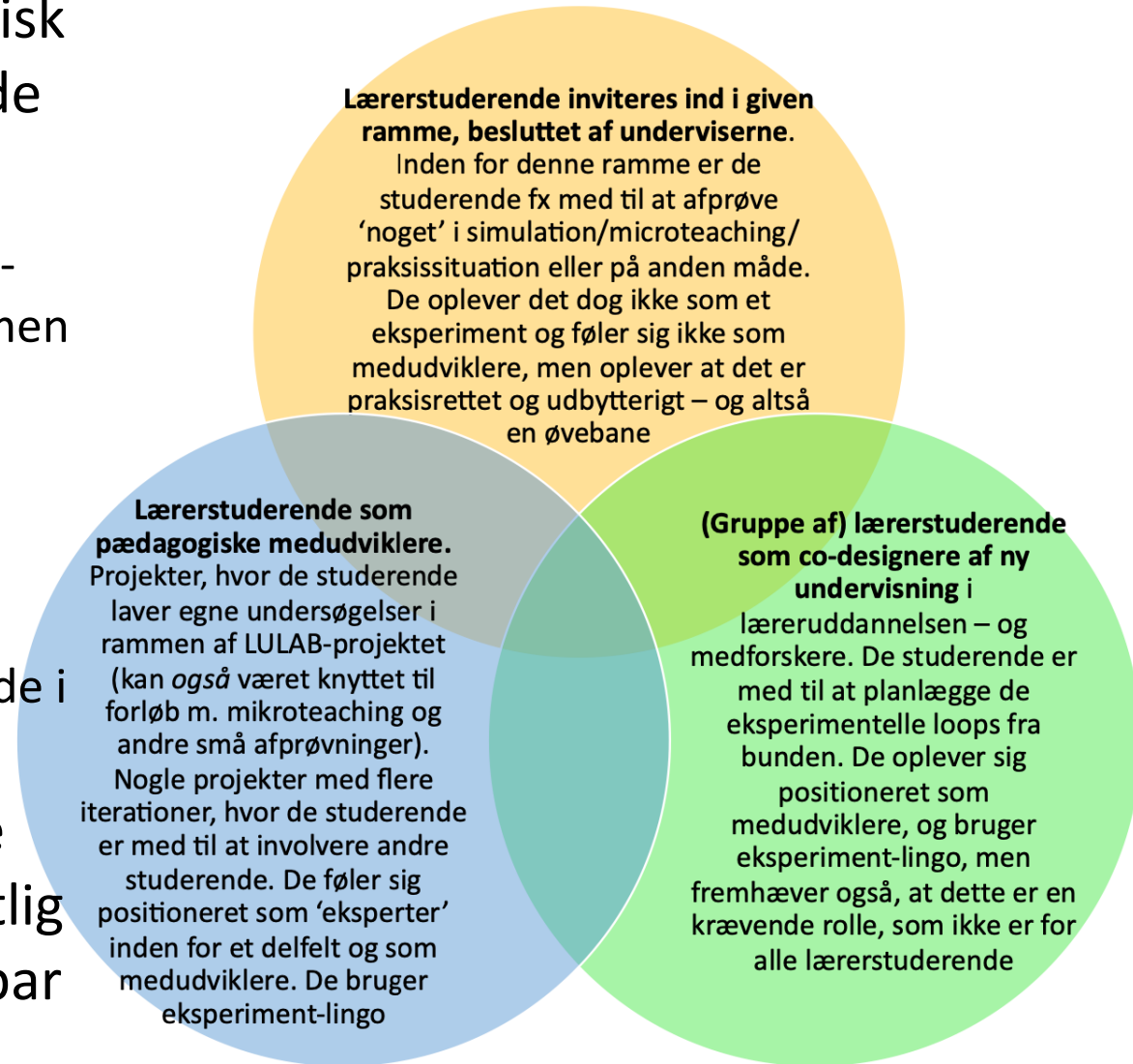

- Læreruddannerne har initieret og designet projektet MEN
 - Lærerstuderende oplever at være positioneret med ansvar – selv om de er novicer bliver de eksperter inden for et lille felt – de har deres eget projekt i ramme af det store projekt
 - *"det gør en forskel, at vi ikke skriver til undervisernes skrivebordsskuffe"*
- En mere ligeværdig relation med læreruddannerne:
 - *"de [læreruddannerne] er nysgerrige i forhold til det vi har med tilbage"*
- Brug af "eksperiment-lingo"
 - *eksperiment; undersøge; udvikle; eget fokuspunkt; sendt i felten*
- Fra elev til studerende på første år af læreruddannelsen
- Transfer irt. det kommende arbejde som lærer
 - *"den måde vi er inddraget som med-udviklere giver mig inspiration til ..hvordan jeg i jobbet som lærer ...kan involvere eleverne i mere åbne processer"*
 - *"jeg forestiller mig at man laver noget lignende på skolerne .. i læringsfællesskaber ..den proces tror jeg man er i hele tiden som lærer"*
- MEN også strategiske perspektiver: projekt over lang tid

Forskellige “idealtyper” mht. involvering af studerende

- Flest gule og blå projekter, typisk med et hold af lærerstuderende
- Gul:
 - Studerende glade for det praksisrettede og arenaovergribende, men oplever ikke selv at være eksperimenterende
- Blå :
 - Eksperiment-lingo
 - Differentiering – nogle studerende i en repræsentantrolle
- Kun få eksempler på den mere radikale involvering som egentlig med-forsker (de grønne) – et par frivillige – ikke et helt hold

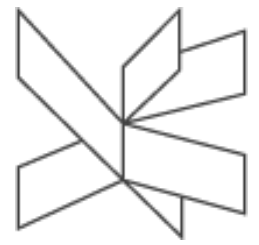

Nogle pointer/kort konklusion

- Læreruddannernes udbytte og professionelle agency
 - Anerkendelse som *professionel* læreruddanner – positioneret som kompetent – indflydelse i arbejdslivet (Vähäsantanen et al. 2019)
 - Udviklerposition: samarbejde af karakteren co-creation
 - Professionel inquiry som en mellemposition – udvikling tæt på undervisning
- Involvering af de lærerstuderende
 - Meget forskellige roller på tværs af projekter (Bovill, 2020)
 - Komplekse sammenhænge: den mere radikale involvering giver ikke nødvendigvis det største oplevede udbytte
 - En positiv erfaring at være positioneret i en med-udviklerposition og lyttet til/taget alvorligt som (kommende professionel – relationen mellem lærerstuderende og læreruddannere er afgørende)
- Positionering af – og selvpositionering
 - De nye muligheder som læreruddannere – den organisatoriske tilgang – spejles så at sige i den måde man som læreruddanner positionerer de studerende
 - Det har betydning for hvordan lærerstuderende positionerer sig selv - som studerende - modsat elevrolle Forskel på, om det at tænke om sig selv som medudvikler overhovedet er "på de studerendes livstave"

Spredning/forankring, spørgsmål og jeres perspektiver

- TAK for at I lyttede med 😊
 - Spørgsmål?

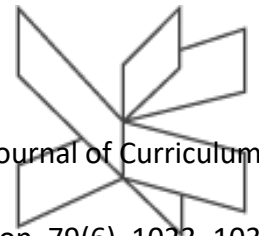

Oplæg til diskussion:

- Hvordan integrerer vi intentionerne med LULAB-initiativet og erfaringerne fra LULAB-projekterne i vores kultur og tilgang til udvikling fremadrettet, i tilknytning til...
 - ... undervisning?
 - ... den integrerede praktik?
 - ... LU23 generelt?
 - ... andre indsatser/uddannelser i VIA?

Der er bl.a. samlet eksempler på, hvordan der er arbejdet med forankring i artiklen: *"LULAB: fra indsats og projekter til forankret praksis"*

Referencer

- Biesta, G., Priestley, M. & Robinson, S. (2017). Talking about education: the significance of teachers' talk for teacher agency. *Journal of Curriculum Studies* 49(1), 38-54.
- Bovill, C. (2020). Co-creation in learning and teaching: the case for a whole-class approach in higher education. *Higher Education*, 79(6), 1023–1037.
- Boyd, P. & White, E. (2017). Teacher educator professional inquiry in an age of accountability. I P. Boyd and A. Szplit (eds). *Teachers and teacher educators learning through inquiry: International perspectives*, 123-142. Krakow: Attyka.
- Creswell, J.W. & Clark, V.L.P (2018). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*, third edition. Los Angeles: SAGE.
- Edwards, A. (2005). Relational agency: Learning to be a resourceful practitioner. *International Journal of Educational Research* 43, 168–182.
- Edwards, A. (2015). Recognising and realising teachers' professional agency. *Teachers and Teaching - theory and practice* 21 (6)
- Eteläpelto, A., Vähäsantanen, K., Hökkä, P. & Paloniemi, S. (2013). What is agency? Conceptualizing professional agency at work. *Educational Research Review* 10, 45-65
- Eteläpelto, A., Vähäsantanen, K., Hökkä, P. & Paloniemi, S. (2014). Identity and agency in professional learning. I S. Billett, C. Harteis og H. Gruber (eds). *International Handbook of research in professional and practice based learning*, 645-672. Dordrecht: Springer
- Hökkä, P., Rasku-Puttonen, H., & Eteläpelto, A. (2008). Teacher educators' workplace learning: the interdependency between individual agency and social context. In S. Billett, C. Harteis, and A. Eteläpelto (Eds.) *Emerging perspectives in workplace learning*. Rotterdam: Sense Publishers.
- Hökka, P. & Eteläpelto, A. (2014). Seeking new perspectives on the development of teacher education: A study of the Finnish context. *Journal of Teacher Education*, 65(1), 39-52.
- Lunenberg, M., Dengerink, J. & Korthagen, F. (2014). *The Professional Teacher Educator: Professional Roles, Behaviour, and Development of Teacher Educators*. Rotterdam: Sense Publishers.
- Nielsen, B.L. & Jensen, E. (2021). Teacher education as a laboratory for developing teaching approaches--a collaboration between teacher educators, student teachers, and local schools. *Educational Research for Policy and Practice* <https://doi.org/10.1007/s10671-021-09306-9>
- Priestley, M., Biesta, G., & Robinson, S. (2015). *Teacher agency: An Ecological Approach* ecological approach. London: Bloomsbury Academic
- Ryan, M.R. & Deci, E.L. (2017). *Self-determination theory*. New York: The Guilford Press
- Staunæs, D. et al. (eds) (2014). *Læringslaboratorier og - eksperimenter*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Tack, H. & Vanderlinde, R. (2014). Teacher educators' professional development: Towards a typology of teacher educators' researcherly disposition. *British Journal of Educational Studies*, 62(3), 297-315.
- Vähäsantanen, K. (2015). Professional agency in the stream of change: Understanding educational change and teachers' professional identities. *Teaching and Teacher Education*, 47, 1-12
- Vähäsantanen, K. et al. (2019). A novel instrument to measure the multidimensional structure of professional agency. *Vocations and Learning*, 12, 267–295.